كؤماري ئيسلامي ئصران و ضةوسانةوةي نةتةوةيي و ئايني و نامةيةك لةسةر خوزستان و ضةند نامةيةكي ديكة ... كةريم ئةلَلآوةيس

کارنامەی رەشی 26 ساڵەی کۆماری ئێسلامی چ لە نێو خۆ ی ولات و چ لەئاستیءنێو نەتەوەیی روون و ئاشکرایە و هەر رۆژەی لاپەڕە یکی رەشتر بەو کارنامەیە زیاد دەبێ. ئاشکرابوونی نامەی نەهێنی سەرۆک کوماری بۆ تێک دانی پێکهاتەی حەشیمەتی عەرەب کە بۆ ماوەی دە ساڵ گەڵاڵەرێژی کراوە، بوو بە هۆی خۆپێشاندان و ناڕەزامەندی و بێزاری خەڵکی خوزستان کە لانی کەم 60 کوژراو و 1200 بریندار و بە سەدان گیراوی لێ کەوتەوە. ئەم خۆپێشاندانەکە لە 26 ی خاکەلێوە بەرامبەر بە 15ی ئاوریلی 2005 دەستی پێ کرد، دروشم بە دژی پاکتاوی نەتەوەیی ونەمان بۆ خامەنەیی درا و لە گەڵ ئەوەش بە سوتاندنی ئالای کۆماری ئێسلامی، خەڵک بێزاری خۆیان لە سیاسەتی ناعاقڵانەو دژ بەنەتەوەی عەرەب نێشان دا. بەو شێوەیە ویستیان پارێزگاری لە ناسنامەی نەتەوەیی خۆیان بکەن و دەنگی حەقخۆازانەی خۆیان بە گوێی ئازادیخوازانی ئێران و جیهان رابگەیەنن، بەپێی هێندیک هە واڵ جگە لەنامە لە سەر خوزستان چەند نامەیەکی دیکەش لەو بابەتە نووسراوە:

* نامەیک بۆجێگری سیاسی پارێزگاری ئازەربایجانی رۆژئاوا نوسراوە کە لەو نامەیە دا داوا کراوە،ئەفراد لە ئازەربایجانی رۆژهەلات و شیعە نشین بێنن بۆئازەربایجانی رۆژئاوا و بە هەر شێوەێک دەکرێ کوردەکان و ئەرمەنیەکان وەدەر بنێن. نامەیەکی تر بۆ جێگری سیاسی پارێزگاری خوراسان نوسراوە کە لەو نامەیەیە دا داواکراوە کە لە شارەکانی توربەتی جام و توربەتی حەیدەریە سوننیەکان وە دە ر بنێن و لە و شوێنانە کە شیعە ی لێ جێگیرن کاریان پێ بسپێرن و بۆ شوێنی سونیە کان، شیعەکان بنێرن و لەوێ ماڵ بدەن بە بەسیجێکان و لەو شوێنانە کە شیعەکانی لێ جێگیرن کار بدەن بە سوونێ کان .

*نامەیکی تریش بۆ فەرمانداری تالش، تەنیا شاری سوننی نشینی شیمالی ئێران نوسراوە کە دەڵێ؛ تێبکوشن لە دەرەوەی شار کار بدەن بە سوننیەکان و لە نێو شار شیعە کان جێگیر بکەن و نوێنەری شیعە بنێرن بۆ مەجلیس. پێویستە بگوترێ کە رژیم زۆر هەوڵ دەدا فێلبازانە ئە و نامانە وەدرۆ بخاتەوە، بەلام وەدرۆ خستنەوە هیچ دەردیک دەرمان ناکات چۆنکە گەلانی ئێران ریژێمی کۆماری ئێسلامیان

باش ناسیوە و زەحمەتە فریوی درۆ و دەلەسەکانی ریژیم بخۆن .

وردبونەوە لەو نامانە، دوژمنایەتی ئاشکرای کۆماری ئێسلامی لە گەل گەلانی ئێران دەردەخا، پێویستە پە نجە بۆ ئەوە رابکێشین بە حەق ریژیمە کانی دیکتاتوری ناوچە و هە روەها حکومەتەکانی پاشایەتی لە ئێران لە دەورەکانی جوراجور دا،هەموویان هە ر یەک بە جورێک سیاسەتی تواندنەوە و دورخستنەوە وچاندنی تۆوی ناکۆکی لە نێوان گەلانیان دا هەبووە وکۆماری ئێسلامی میراتگرێکی بە ئەمەگی ئەو رژیمە چەوسێنەرانەیە کە بە دائیم ئە م سیاسەتە دەغەلبازانە یان هەبووە. ئەگەر شاعەباس سەفەوی دەیان کوردی بە مەبەستی

ئەستاندنەوەی ناسنامەی نەتەوەیی و بە قە ولی خۆی لەبەر سەربزێوی بۆ خوراسان دورخستەوە، ئیمپراتوری عوسمانیش زیاتر لە یەک ونێو میلیون ئەرمنی کوشت کە لە مە ر کاریگەری لووبی ئەرمە نیەکان و زەخت خستنە سەر تورکیا، ئێستا تورکیە دان بە کوشتنی 250 هە زان دەنێ، بلام دەلێ کە ئەوان لە شەڕی نێو خۆی تورکیە دا کوژراون. نایەوێ پێ لە وە بنێ کە ئەوە ژینوساید و کوشتاری بە کۆمە ڵی ئەرمەنیەکان بووە. تورکیە لە گەل هە موو هەوڵێک بۆ لە ناو بردنی کورد و هە موو تێکۆشانێک بۆ سڕینەوی ناسنامەی کوردکە بە میلیون کوردی لە کوردستان بۆ ئێستانبول و شارەکانی تورک نشین دورخستوتەوە و ئێستاش ئامادە نییە کە بە بوونی 20 میلیون کورد لەو وڵاتە لە سەدەی 21 کەم دا بەراشکاوی باسی بوون ومەوجودیەتی کورد لە تورکیە بکا. سەدام حوسێنیش بۆ سڕینەو ە و لە ناو بردنی کورد لە ئەنفالە بدناوەکانیەوە بگرە هە تا کیمیایی بارانی هە لەبجە و بەعەرەب کردنی کەرکوک و شارەکانی دیکەی کوردستان و کوشتاری شیعەکان، ناوی دیکتاتۆر و جینایەتکارێکی گەورەی بۆ خۆی تومار کرد. ئەم پاکتاوی نەتەوەییە لە ئێرانیش لە کاتی حوکمڕانی بنە ماڵەی پەهلەوی دا زۆر بە هێز بوو، لە زەمانی حەمە رەزاشا لە گەل هێنانی زۆر ئەفرادی غەیری عەرەب بۆ ئەو ناوچانەی خوزستان کە ئێستاش هەردرێژەی هە یە جاروباریش دەگوترا کە ئەوانە ی لە خوزستان دەژین عە رەب نین بەلکو قەرەچین. بوونی ئەو سیاسە تە ناجوامێرانە، هە ڵ قە ندنی خە ڵک لە سەر خاکی ئاباو ئەجداد و دوورخستنەوە کە بە هەر شێوەیەک بێ و گۆرینی مۆرکی نەتەوەیی گەلانی بن دەستی ئێران

و سەرکوتی ئەم گەلانە رەنگە لە هێندێك قۆناغ دا دەسکەوتی بۆ رژیمی کۆنە پەرست و شوونیزمی فارس هە بێ، بەلام ئەم سیاسەتە،ئەو ئاکامەشی هە یە کە گەلانی چەوساوەی ئێران لەکاتی پێویست و هەلی لە بار کە وێ ناچێ ئە م رۆژو کاتانە دوٚر بێ، بریاری نەمانەوە لەگەل شوونیستەکانی فەرمانروا بدەن و بۆخویان بەجۆرێکی دیکە چارەنووسی خۆیان دیاری بکەن .

پێوستە بگوترێ شنە بای دیموکراسی کە لەسەر رۆژهە ڵاتی نێوەراستە بووتە هۆیە ک کە دیکتاتورانی ناوچە خەوی راحەتیان نەبێ،سیاسەتی تۆقاندن و ترساندن وکوشتن کاریگەری کەمی ماوە. ئەگەر کۆماری ئێسلامی هەر درێژە بە زەبرو زە نگ و کوشتار بدا لە گەڵ قین و تووڕەیی و زەبری کاریگەری گە لانی ئێران بەرەورو دەبێ، توشی چارەنوسێک دەبێ کە ئەگەر لە چارەنووسی رژیمی پاشایە تی خراپتر نەبێ باشتر نابێ. تەمەنی ئەم ریژیمە زۆر نییە، پرسیار

ئەوەیە کە ریژیمی کوماری ئێسلامی بەو کارنامە رەشەیە کە هەیەتی پاش خۆی چ بۆگەلانی ئێران بەجێ دێلێ جگە لە چارەرەشی وماڵ وێرانی نەبێ و وەک لە ئە فغانستان زۆری پێ دەچێ کە کاریگەری حکومەتی تالیبان لە سەر خەلک و ناوچە بسڕدرێتەوە. بەداخەوە بە هۆی دریژتر بوونی تەمەنی ریژیمی ئاخوندەکانی ئێران بە نێسبە تی تاڵبان سڕینە وەی ئاسەواری ئەم دەورە پڕ شەرم و شووریە بۆخۆی کارێکی گەلێک دژوار و چە تونە. کە چاو بە روداوەکانی 20 -- 15 ساڵی رابردوو وەزعییەتی ئێستای جێهان دا دەخشێنین دەبینین کە ئالوگۆڕەکان زۆر بەخێرایی چوونتە پێش و ئەو پرۆسەیە هەروا بە خێرایی دەڕواتە پێش، بە کورتی ئەم سەردەمە سەردە می ئالوگۆڕەکانە. شکستی یەک بەدوای یەکی دیکتاتۆرەکان لە ئاخرێکانی

سەدەی بیستم و سەرەتای سەدەی بیست ویەکەم زە نگی خەتەرێکە بۆ دیکتاتۆرانی دیکەی ئەم سەردەمە کە تا ئێستا بە پێچەوانەی زەمان حەرەکەت

دەکەن و بایەخەکانی ئەم سەردەمە وەک ئازادیی نەتەوەکان، دیموکراسی و مافی مروڤ وەپشت گۆێ دەخەن، گومانی تیدانییە کە ئەم دیکتاتورانە بە تایبەت دیکتاتورانی ئێران و سوریە کە بە پێی زۆر بەڵگە نۆرەی ئەوان گەییشتووە دەبێ بزانن کە ئەم سەردەمە و هەل و مەرجی ئێستا ئەم رژیمانە وەخۆ ناگرێ .

ئێران وڵاتێکی موزاییک و پێکهاتەیەک لە گەل و نەتەوە جیاجیاکانە. دابین کردنی مافی نەتەوایەتی گەلانی ژێرستەمی ئێران،کورد،بلوچ،عەرەب و ئازەری وتورکەمەنەکان لە سیستمێکی دیموکراتی فیدرال و لە یەکیەتی دڵخوازانەی ئەوگەلانە لە چوارچێوەی ئێراندا رێگا چارەسەرو زامنی سەرەکیـیە. دەکرێ بڵێین چارەسەری مەسەلەی نەتەوەیی چارەسەری سەرەکی ترین و گرێنگترین و پڕ گرێ و گۆڵ ترین مەسەلەی ولاتە. کە بەو چارەسەریە ناوێک لە هاوڵاتی پلە ی یەک و دوو نامێنێ. 26 سال حوکمداری رژیمی کۆنە پەرستی کوماری ئێسلامی دەری خست کە ئەم رژیمە گۆڕان و گۆڕانکاری هەڵ ناگرێ بۆیە تەنیا رێگا یەک گرتوویی گەلان و ئازادیخوازادانی ئێران لە چوارچێوەی بەرنامەیکی هاوبەش و بە تێکۆشانێکی جێدی و لە خۆبردوویی رووخانی ریژیم مسۆگەر دەکا، کە لەم کاتەدا هەم هەل و مەرج لە نێوخو و هەم لە ئاستی نێو نەتەوەیی بۆ ئاڵوگۆڕێکی وا گرێنگ تا رادەیەکی زۆر ئامادیە .

کەریم ئەڵلاوەیسی 28. 04. 2005